

Øyungsvegen

► Driftsplan

Meiåfjellet

Oppdragsnr.: 52203263 Dokumentnr.: 1 Versjon: 2 Dato: 2024-03-22

Oppdragsgiver: Øyungsvegen
Oppdragsgivers kontaktperson: Knut Ole Bendos
Rådgiver: Norconsult Norge AS, Brutippen 13, NO-2550 Os i Østerdalen
Oppdragsleder: Tor Gundersen
Fagansvarlig: Kristine Størmer Lied
Andre nøkkelpersoner: Børge Tronsaune

2	2024-03-22		togun	kjefla	togun
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

► Innledning

Uttak av mineralske forekomster er regulert av lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven). Formålet med loven er å fremme og sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene i samsvar med prinsippet om bærekraftig utvikling. Drift av mineralforekomster skal skje på en bergfaglig forsvarlig måte og sikre at mineralske ressurser utnyttes best mulig, samtidig som miljø og andre samfunnshensyn blir ivaretatt.

Tiltakshaver skal iverksette og vedlikeholde sikringstiltak for hele området slik at arbeidene ikke medfører fare for mennesker, husdyr eller villrein under og etter endt drift. Det er tiltakshavers ansvar å påse at sikrings- og oppryddingsansvaret etter mineralloven ivaretas.

Driftsplanen er tiltakshavers styringsverktøy for planlegging og gjennomføring av uttak av mineralressursen. Planen skal også bidra til forsvarlig sikring og opprydding av uttaksområdet underveis og etter endt drift.

Det vises til krav om driftsplaner i lokal forvaltningsplan for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder. I tillegg har Statskog som grunneier krevd at det utarbeides driftsplaner for uttakene i forbindelse med Øyungsvegen, herunder at drift av uttakene ses i sammenheng mht. hvordan fordeling av grus skal skje på de ulike vegstrekningene. Arbeidet er foretatt i samråd med Statskog som grunneier og styret for Øyungsvegen.

I forbindelse med etablering av verneområdet ble det foretatt undersøkelser av grusforekomster til vegvedlikehold av Knut Wolden ved NGU. Slike undersøkelser ble foretatt for begge disse aktuelle områdene. Forekomstene er registrert av NGU i deres grusdatabase (se vedlegg).

Massetaket i Meiåfjellet ligger innenfor Øyungen landskapsvernområde, mens Morkavolltaket ligger utenfor verneområdet. Etter ønske fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna utarbeides driftsplaner samlet for Øyungsvegen slik at disse massetakene kan ses i sammenheng med hverandre. Ved at det blir videre drift ved begge de eksisterende massetakene vil en unngå at det blir kjørt ut masser fra Meiåfjellet, som befinner seg innenfor Øyungen landskapsvernområde, til vegstrekninger utenfor landskapsvernområdet.

Masser fra grustakene Meiåfjellet og Morkavolltaket skal benyttes til vegvedlikehold av setervegen Øyungsvegen. Øyungsvegen består av en rekke vegstrekninger på til sammen 17 890 m, i tillegg omfattes mange stikkveger til setereiendommer langs veien. Vegforeninga Øyungsvegen (org.no 914395356) har ansvaret for drift og vedlikehold av vegsystemet som omfatter Øyungsvegen, Meiåvegen og Elgsjøvegen. Vegforeninga består av seterrettighetshavere i tilknytning til veien. Det tydeliggjøres at massene skal benyttes på setervegen, dvs. at det blir ingen kommersiell drift med salg av masser fra massetakene.

Landbruksnæringas andel av bruken av setervegen er ikke tilstrekkelig for å få veien i sin helhet klassifisert som landbruksveg iht Holtålen kommune. Bruk i denne sammenhengen er ei seter med melkeproduksjon og tilhørende serveringsted ved Elgsjømoen lengst sørvest i Meiåvegen. I tillegg benyttes veien i forbindelse med tilsyn og leting etter beitedyr. Det er en rekke sankeanlegg for sau i forbindelse med setervegen. Ellers benyttes veien i stor grad til utnytting av jakt, fiske og friluftsliv.

Massetaket på Meiåfjellet skal dekke vegvedlikeholdsbehovene innenfor verneområdet (10 430 m), mens Morkavolltaket skal dekke strekningen fra vernegrensa fram til bommen (7 450 m). I fremre del av Øyungsvegen (4 400 m) kan det være aktuelt å supplere med grus fra Hessdalen, men dette avhenger av om det tilbys tilgjengelige masser, noe det ikke gjør pr. i dag.

Det er foretatt kartlegging av massetaket i forbindelse med verneprosessen av området. Iht Fylkesmannens forslag til uttaksområde fra 1999 er det på Meiåfjellet vurdert at man kan ta ut 70 000 m². Dette vil derimot medføre et stort og synlig inngrep, særlig for området på oversiden/nordsiden av Øyungsvegen. Det er i det

oversendte forslaget for Meiåfjellet planlagt et uttak på 10 000 m³. Uttaket ligger på utsiden/sørsiden av veien, det er vurdert at dette vil medføre et betydelig mindre inngrep i omfang og i forhold til synlighet grunnet flattere terreng. I tillegg er dette område tidligere avskoget i forbindelse med prøvegravinger (før 1990) over hele det aktuelle området.

Det er vanskelig å si noe om tidsperspektivet for drifta av uttakene, dette avgjøres av behovet for masser i forbindelse med ødeleggelser etter den årlige snøsmeltinga, men normal sett vil uttaket ved disse to massetakene kunne dekke Øyungsvegens vedlikeholdsbehov ca 30-45 år fram i tid.

Figur 1 Planlagt bruk av masser til vegvedlikehold av Øyungsvegen

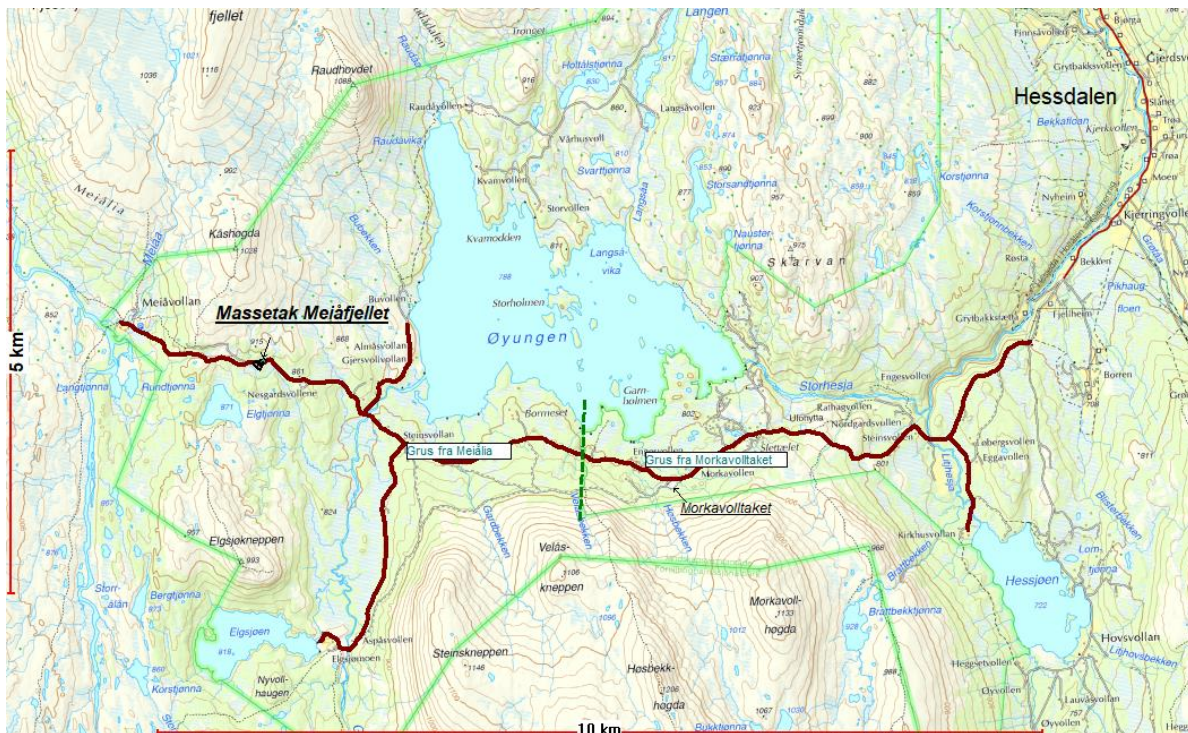
Innhold

1	Informasjon om uttaksstedet og topografiske forhold	6
2	Informasjon om mineralforekomsten	8
3	Planlagt uttak, opprydding og sikring under drift	9
3.1	Uttak	9
3.2	Opprydding og sikring under drift	9
4	Hensyn til natur og omgivelser	11
5	Plan for opprydding og sikring etter endt drift (avslutningsplan)	13
6	Kartgrunnlag	15
6.1	Informasjon som skal fremkomme fra kartvedlegg:	15
6.2	Digitale kart	15
7	Ajourføring og revisjon av driftsplan	16
7.1	Ajourføring av kart og profiler	16
7.2	Revisjon av driftsplan	16
8	Referanser	17

1 Informasjon om uttaksstedet og topografiske forhold

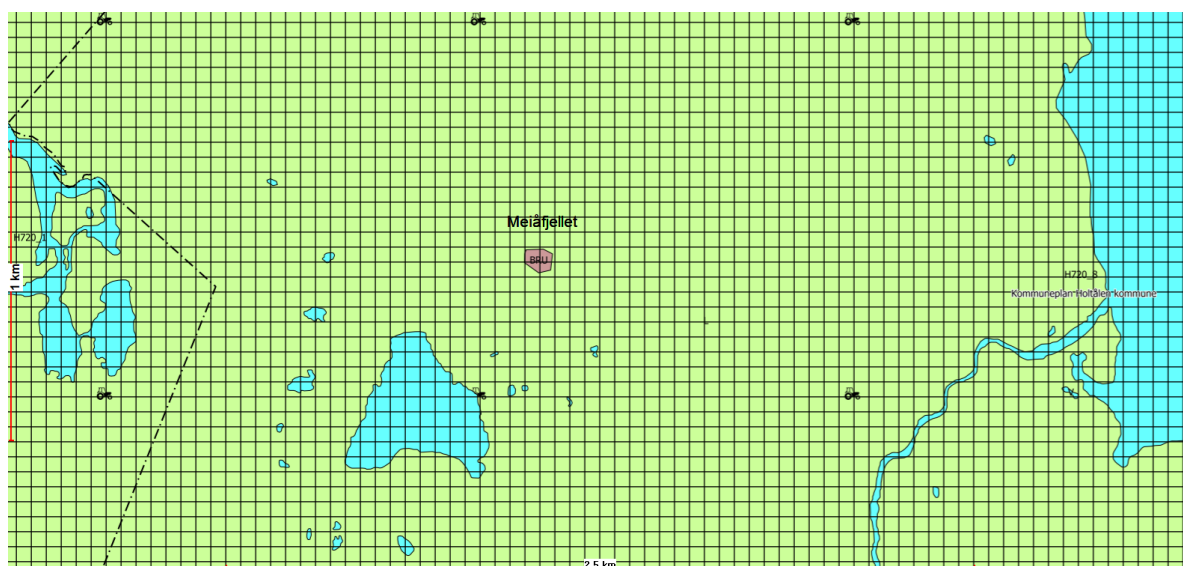
Navn på uttaket	Meiåfjellet
Kommunenavn	Holtålen
Gårds- og bruksnummer (GID) på eiendommen hvor uttaket skal foregå og på berørte naboeiendommer	Uttaket foregår på GID 300/1 Hesjedal statsallmenning, hjemmelshaver Statskog SF Det er ingen berørte naboeiendommer
Navn og ID på reguleringsplan	Ikke krav om reguleringsplan for massetak < 10 000 m ³ ihht kommuneplanen for Holtålen kommune.
Eventuelle plankrav som påvirker driften <ul style="list-style-type: none"> • Krav til bunnkoter • Krav til skjerming • Maksimalt åpent anlegg	Ingen
Eventuelle tillatelser etter annet lovverk som påvirker driften <ul style="list-style-type: none"> • Tillatelser etter forurensningsloven • Mineralavfallsforskriften	Ingen

Lokalisering:

Figur 2. Massetaket på Meiåfjellet skal dekke vegvedlikeholdsbehovene innenfor verneområdet (10 430 m). Dette omfatter den innerste delen av Øyungsvegen i tillegg til Meiåvegen og Elgsjøvegen.

Arealstatus:

Figur 3. Området er avsatt i kommuneplan til nåværende råstoffutvinning med områdenavn BRU. I tillegg ligger område innenfor båndleggingsområde H720_8 – Øyungen landskapsvernområde. Det foreligger ingen reguleringsplan for området.

2 Informasjon om mineralforekomsten

Beskrivelse av mineralforekomsten	
Type mineralforekomst <ul style="list-style-type: none"> Byggeråstoff	Breelvavsetning, morene. Forekomsten består av hauger med ablasjonsmorene og et område breelavsatt materiale. Grusdatabasen: Meilålia - løsmasseområde internnummer 1644.004.00.00.
Informasjon om mineral-/bergartskvalitet og kvalitetsvariasjoner samt antatt volum	Sand 70 % Grus 30 % Antatt volum innenfor området er 70 000 m ³
Hvilke undersøkelser som er utført eller hvor informasjonen er hentet fra.	Norges geologiske undersøkelses (NGU) grusdatabase: REFERANSEARKIV NGU Wolden, Knut 1988. Grusregisterert i Holtålen kommune, Sør-Trøndelag fylke Norges geologiske undersøkelse. Fagrapport. NGU-rapport (88.011). 37 sider Wolden, Knut 1994. GAULDALSVIDDIA, Grus til vegvedlikehold Norges geologiske undersøkelse. Fagrapport. NGU-rapport (94.075). 21 sider Det er i tillegg gjort undersøkelser med gravemaskin i perioden før 1990 for avdekking av mektigheten (dybden) av forekomsten innenfor det planlagte området.
Planlagte salgsprodukter og utnyttelsesgrad av ressursen	Uttak av 10 000 m ³ med løsmasser. (se vedlagt kart) Utnyttelsesgrad: 14,3 % (3 omganger med masseproduksjon/knusing med ca 10 års mellomrom) Ingen salgsprodukter, masser benyttes kun til eget bruk ifbm vegvedlikehold av Øyungsvegen. (setervegen)

3 Planlagt uttak, opprydding og sikring under drift

3.1 Uttak

Beskrivelse av planlagt uttak	
Geologiske forhold som har betydning for driften (f.eks. sprekkesystem, bergmekaniske forhold eller kvalitetsvariasjoner)	Ingen spesielle. Dette er et lite massetak på kun 5,8 daa.
Planlagt uttaksmetode	Hjullaster transporterer masser direkte fra uttak til knuseverk plassert på området for masselagring.
Viktige driftsforhold som: <ul style="list-style-type: none"> Planlagt uttaksretning og ev. uttaksetapper Høyde og skråningsvinkel i løsmasseuttak 	Driveretning mot sørvest. Grustaket er ikke delt inn i uttaksetapper. Driftsfronten kan bli inntil 6 -7 meter høy.
Andre arealdisponeringer og plassering av faste installasjoner	Knusing av masser skal foregå i område avsatt til masselagring. Dette området ligger innenfor det eksisterende massetaket på motsatt side av veien. Eksisterende uttak benyttes til oppstillingsplass og mellomagring av masser.
Totalt uttaksvolum	10 000 m ³
Årlig uttak	200-500 m ³
Driftstid for uttaket	30-45 år
Plan for bruk og disponering av vrakmasser	Eventuelle partier med grus av uønsket kvalitet skal i forbindelse med avslutning planeres ut til en hensiktsmessig arrondering. Primært skal grus som ikke er tatt ut brukes til underlag, før torv og organisk humuslag skyves over.

3.2 Opprydding og sikring under drift

Beskrivelse av planlagt opprydding og sikring under drift	
Merking <ul style="list-style-type: none"> Skilting langs atkomstveier Merking og sikring av kanten på uttaket 	Det skal settes opp fareskilt langs Meiåvegen i forbindelse med knusing av masser. Det settes opp gjerde der uttaksfronten er brattere enn 1 : 3.
Sikring av uttaket i driftsperioden	Grustaket skal sikres slik at det ikke er til fare for mennesker og husdyr. Det skal det settes opp gjerde der uttaksfronten er brattere enn 1 : 3. Gjerdet flyttes til enhver tid dit det er behov (brattere enn 1 : 3)

Beskrivelse av planlagt opprydding og sikring under drift	
Eventuelle krav for opprydding og sikring	Etter endt uttak skal terrenget så snart som praktisk mulig istandsettes og revegeteres med mellomlagrede avdekningsmasser.
Eventuell sikring og opprydding i driftsperioden	Ferdig uttatte områder som ikke er nødvendig for driften, skal fortløpende istandsettes ved rydding, planering og revegetering.

4 Hensyn til natur og omgivelser

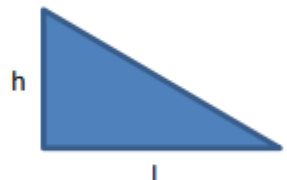
Beskrivelse av hensyn til natur og omgivelser	
<p>Eventuelle tiltak for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skjerming mot støy, støv og innsyn • Begrensning av trafikkbelastning i nærområdet • Ivaretagelse av naturmangfold • Begrensning av avrenning til vassdrag • Bevaring av kulturminner	<p>Innsyn og støy mot veien begrenses ved at det legges jordvoll mellom veien og uttaket. Det skal ikke avskoges utover de områdene som til enhver tid er nødvendig for driften. Området var avskoget før 1990 i forbindelse med drift av det eksisterende massetaket.</p> <p>Torv og organisk humuslag skyves til side og lagres i voll mot vegen i tillegg til revegetering av de nærmeste delene av det gamle massetaket på den andre sida av vegen</p> <p>Transport ut av anlegget skjer ved bruk av lastebil eller traktor vanligvis i forbindelse med årlig oppretting etter vårflom. Ellers i året blir det sjeldent kjørt ut masser.</p> <p>Arealanalyse over det offentlige kartgrunnlaget (DOK):</p> <p><i>Friluftsliv (se vedlegg)</i> Området er registrert som store turområder med tilrettelegging. Dette er en generell betegnelse på statsallmenningene.</p> <p><i>Geologi (se vedlegg)</i> Grunnforholdene er registrert som tykk morene med moderat til lav aktsomhet for radon. Området inneholder i tillegg grusressurser med usikker avgrensning.</p> <p><i>Kulturminner (se vedlegg)</i> Det er ikke registrert kulturminner innenfor området. Området er registrert som verdensarvområde ettersom det ligger innenfor circumferensen (Utvinningsretten til Røros Kobberverk)</p> <p>Ved utsjekking av Direktoratet for naturforvaltnings naturbase og artsdatabank, vises området innenfor vinterbeiteområde Forollhogna. Store utmarksarealer i Holtålen ligger i villreinområder, men kommunen har ingen registreringer på viktige trekkveier gjennom området. Utvidelsen av uttaket kan ikke sees å være av et slikt omfang at det vil komme i konflikt med villrein eller andre spesielt sårbare arter av dyr eller planter.</p> <p>Det ble i 2018 utarbeidet en konsekvensutredning i forhold til villrein i forbindelse med reguleringsplan PlanID 5026108 Borren – Litjfellet. Denne reguleringsplanen ligger i forbindelse med utgangspunktet for Øyungsvegen. Konsekvensutredning er tilgjengelig i arealplaner.no.</p>

Beskrivelse av hensyn til natur og omgivelser

	<p>Det vil ikke være aktivitet i massetakets under vintersesongen ettersom vegen ikke er vinterbrøytet.</p> <p>På grunn av massetakets beskjedne størrelse på 5,8 daa vil det ikke være noen avrenning fra området av betydning. Bunnivået i grustaket vil under drift være i høyde med terrenget rundt.</p> <p>Dersom det ved virksomhet innen planområdet oppdages automatisk fredete kulturminner, må arbeidet straks stanses og kulturvernmyndighetene varsles, jf. lov om kulturminner § 8, annet ledd.</p>
Ivaretagelse av eventuelle andre krav	Utvidelsen av uttaket kan ikke sees å være av et slikt omfang at det vil komme i konflikt med villrein eller andre spesielt sårbare arter av dyr eller planter.

5 Plan for opprydding og sikring etter endt drift (avslutningsplan)

Tabell 1: Anbefalte bratteste skråningsvinkel for permanente skråninger i løsmasser /7/

Type løsmasse	Anbefalte bratteste skråningsvinkel (h:l)	Figur
Stein	1:1,5	
Grus	1:2	
Sand	1:2	
Finsand / silt	1:3	
Tørr lagdelt ¹⁾		
vannmettet ¹⁾		

1) Ved lagdelt og/eller vannmettet finsand/silt bør skråningshelning vurderes spesielt. Profilene skal da vurderes i sammenheng med sikringstiltak.

Plan for opprydding og sikring etter endt drift (avslutningsplan)

<p>Tiltak for opprydding av området i henhold til planlagt etterbruk, eksempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fjerning av eventuelle konstruksjoner, infrastruktur og skrot Arrondering og tilpasning til planlagt etterbruk eller til naturlige terrengformer Tilsåing og/eller beplantning Etablering av kunstige innsjøer 	<p>Dagens uttak vil bli brukt som lagerplass for masser og oppstillingsplass for utstyr. Det vil være en relativt liten produksjon, men det vil likevel være ulike behov for lagerareal gjennom driftsperioden. Med totalt 5,8 daa avsatt til grusuttak er det for å sikre lønnsom og rasjonell drift ikke delt inn i spesifikke driftsetapper, da det vil være plassbehov for lager og mellomlagring i tillegg til drift. Det skal ikke tas ut områder utover det som til enhver tid er nødvendig for drifta. Ut fra tidligere driftserfaringer er forekomsten av jevn kvalitet med lite variasjoner innen området.</p> <p>Ferdig uttatte områder som ikke er nødvendig for driften skal fortløpende istandsettes ved rydding, planering og revegetering.</p>
<p>Planlagt sikring av uttaket etter endt drift, eksempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> Høyde og skråningsvinkel i løsmasseuttak Pallhøyde og pallbredde i uttak av fast fjell Plan for sluttrensk av bruddvegger Merking og sikring av bruddvegger 	<p>Driftsfronten er 6–7 meter. Skråningsvinkel etter endt uttak skal aldri være brattere enn 1 : 3.</p> <p>Etter endt uttak skal terrenget så snart som praktisk mulig istandsettes og revegeteres med mellomlagrede avdekningsmasser.</p> <p>Eventuelle konstruksjoner, infrastruktur og skrot fjernes fra området.</p> <p>Jordvoll rundt uttaksområdet skal brukes for tildekking av området etter avsluttet uttak. Eventuelle partier med grus av uønsket kvalitet skal i forbindelse med avslutning planeres ut til en hensiktsmessig arrondering. Primært skal grus som ikke er tatt ut brukes til underlag, før torv og organisk humuslag skyves over.</p>

Plan for opprydding og sikring etter endt drift (avslutningsplan)	
	Permanente skråninger mot opprinnelig terreng skal aldri være brattere enn 1 : 3. Området vil etter avsluttet uttak inngå som en del av omkringliggende LNFR areal.
Eventuelle andre forhold som er viktig for avslutning og varig sikring, eksempelvis: <ul style="list-style-type: none"> • Tiltak for håndtering av avrenning	Det vil ikke være noen avrenning fra området da bunnivået i grustaket er lavere eller i høyde med terrenget rundt, også etter endt uttak.

6 Kartgrunnlag

6.1 Informasjon som skal fremkomme fra kartvedlegg:

Oversiktskart (1:50 000) <ul style="list-style-type: none">
Hvor uttaket er plassert (kommune og sted)
Eiendomskart (1:5000) <ul style="list-style-type: none">
Eiendomsgrenser og matrikelnummer (gnr./bnr.) på eiendommen(e) for uttaket og berørte eiendommer
Omsøkt konsesjonsområde
Oversikt over arealavklaring etter plan- og bygningsloven (reguleringsplan, kommuneplan, dispensasjon eller annet)
Relevante arealformålsgrenser (eksempelvis formålsgrense for råstoffutvinning, vegetasjonsskjerm eller kombinerte formål)
Uttakskart (1:2000 eller større) <ul style="list-style-type: none">
Ytterste grense for hvor det er tillatt uttak av mineralske ressurser (normalt formålsgrense for råstoffutvinning fra reguleringsplan)
Planlagt uttaksretning
Eventuelle etappeplaner
Planlagte sikringstiltak og veggvinkler
Plassering av vertikale profiler
Andre arealdisponeringer (produktlager/mellomlager) og plassering av faste installasjoner
Kart til avslutningsplan <ul style="list-style-type: none">
Planlagt opprydding
Planlagt terrengarrondering
Planlagte sikringstiltak
Planlagte veggvinkler
Plassering av vertikale profiler
Vertikale profiler (lengdeprofil og tverrprofil) <ul style="list-style-type: none">
Uttaksgrense
Høyde på eventuelle paller og pallvinkler
Veggvinkel for bruddveggen i dagbrudd
Planlagte sikringstiltak
Endelig vegg i dagbrudd

6.2 Digitale kart

Kart til driftsplan foreligger digitalt med symboler i henhold til tegneregler for reguleringsplan SOSI 5.0

Datum: ETRS UTM 32N

Høydereferansesystem: NN2000

7 Ajourføring og revisjon av driftsplan

7.1 Ajourføring av kart og profiler

Det vurderes ikke til å være aktuelt for massetak av denne størrelse.

7.2 Revisjon av driftsplan

Det vurderes ikke til å være aktuelt for massetak av denne størrelse.

8 Referanser

1. Forskrift til mineralloven
2. Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) § 1
3. Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) § 41 og 43
4. Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) §§ 49 og 50
5. Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven) § 51
6. Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
7. Håndbok N200, Statens vegvesen
8. Forskrift til mineralloven § 2-1
9. Veileder for økonomisk sikkerhetsstillelse, DMF. www.dirmin.no
10. Forskrift om kart over underjords- og dagbruddsanlegg
11. Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister; del 2 – Spesifikasjon for tegneregler